

POUČAVANJE O HOLOKAUSTU U REPUBLICI HRVATSKOJ I SURADNJA S MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

Loranda Miletić, viša savjetnica
Zagreb, 25. siječnja 2012.

Agencija za odgoj i obrazovanje

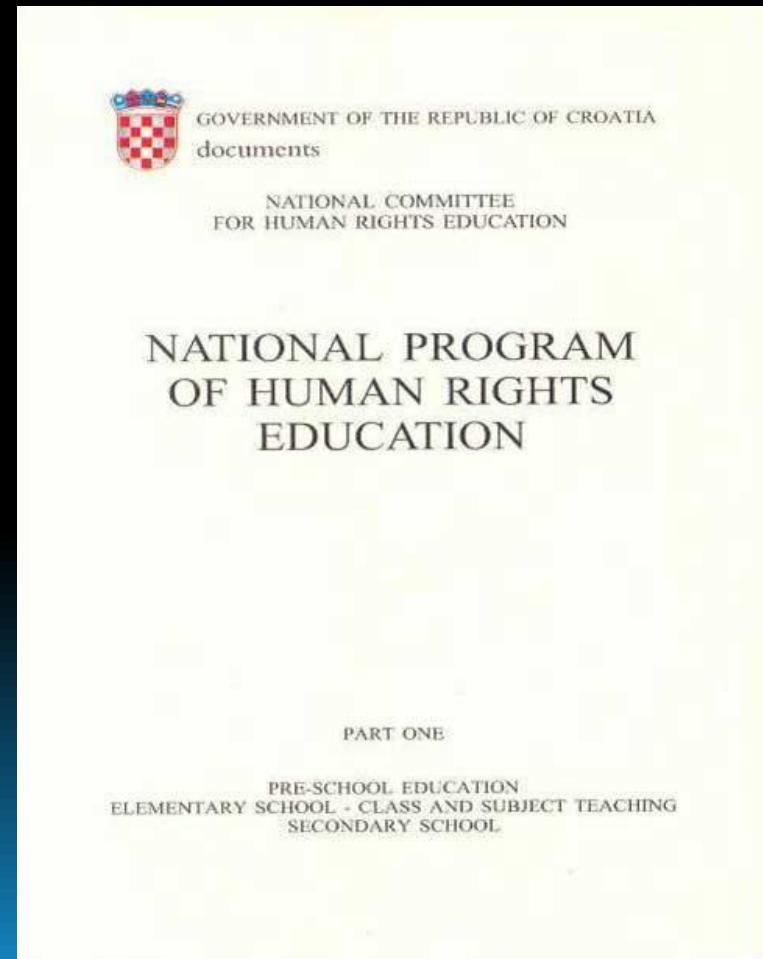
Programski okvir za poučavanje o holokaustu

Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava

Vlada Republike Hrvatske

(predškolska, osnovnoškolska,
srednjoškolska i visokoškolska
razina)

- HNOS, 2006
- NOK, 2010.
- Kurikulum Građanskog odgoja i obrazovanja

Odluka o obilježavanju Dana sjećanja na holokaust i sprečavanja zločina protiv čovječnosti, Ministarstva prosvjete i športa, listopad 2003.

Članak 4.

Holokaust treba poučavati kroskuričkularno u okviru nastave povijesti, hrvatskog jezika, vjeroučstva, psihologije, sociologije, filozofije, etike, povijesti umjetnosti, stranog jezika...

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA

Class: 023-03/03-01/0352
Ref. 532-03-01/3-03-1
Zagreb, October 30, 2003

Following the Declaration by the Standing Conference of the European Ministers of Education, Cracow, October 2000, the Committee of Ministers Recommendation Rec(2001)15 on history teaching in 21st century Europe, and the Declaration by the European Ministers of Education, Strasbourg, October 18, 2002, that refer to the member states signatories of the European Cultural Convention, I make the following:

DECISION
on the implementation of the Day of Remembrance of the Holocaust and for the prevention of crimes against humanity

Article 1

By this Decision, a *Day of Remembrance of the Holocaust and for the prevention of crimes against humanity* is established in the Croatian school system, the way of designing guidelines for its implementation, the institutions responsible for teacher training, as well as activities and forms of co-operation with the aim of implementing this Decision.

Article 2

The *Day of Remembrance of the Holocaust and for the prevention of crimes against humanity* will be implemented on **January 27 each year**, on the Liberation Day of Auschwitz.

Article 3

The institutions responsible for the implementation of the *Day of Remembrance of the Holocaust and for the prevention of crimes against humanity* are the Ministry of Education and Sports of the Republic of Croatia, the Institute for Educational Development, the State Administration Offices in the Counties, schools and other educational establishments.

Article 4

The programme framework for the implementation of the *Day of Remembrance of the Holocaust and for the prevention of crimes against humanity* is the National Programme of Human Rights Education.

The guidelines for the implementation of the *Day of Remembrance of the Holocaust and for the prevention of crimes against humanity* will be designed by the Institute for Educational Development together with the Public Institution of the Jasenovac Memorial Area, the Jewish Community in Zagreb as well as other appropriate institutions and bodies.

bearing in mind the cross-curricular approach and regardful of the co-operation of schools with local communities, nongovernmental organizations and the media.

Article 5

Teacher training will be organized by the Institute for Educational Development on the national and regional level.

The Institute for Educational Development will once a year report to the Ministry of Education and Sports on all the activities concerning the implementation of this Decision.

Article 6

This Decision becomes valid on the day of its signing and will be published in the Educational Newsletter, the bulletin of the Ministry of Education and Sports.

MIRKO ČERNIĆ, PhD
Minister
Ante Starčević, PhD

Kroskurički pristup poučavanju o holokaustu

■ Osnovna škola

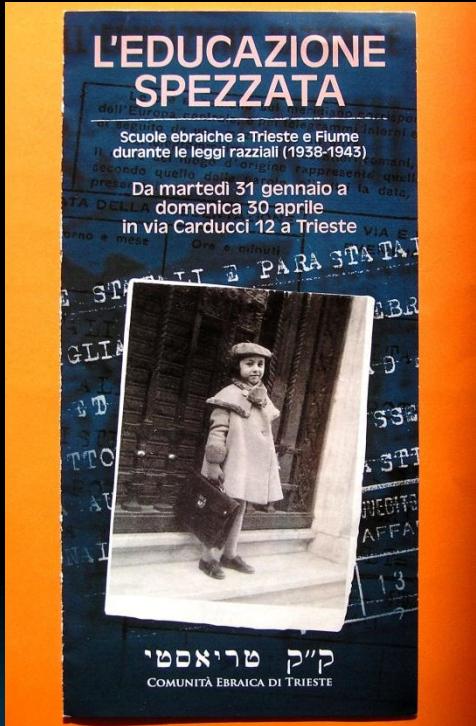
- Povijest, 8. razred
- Hrvatski jezik, 8. razred
- Vjeroučstvo, 7. razred

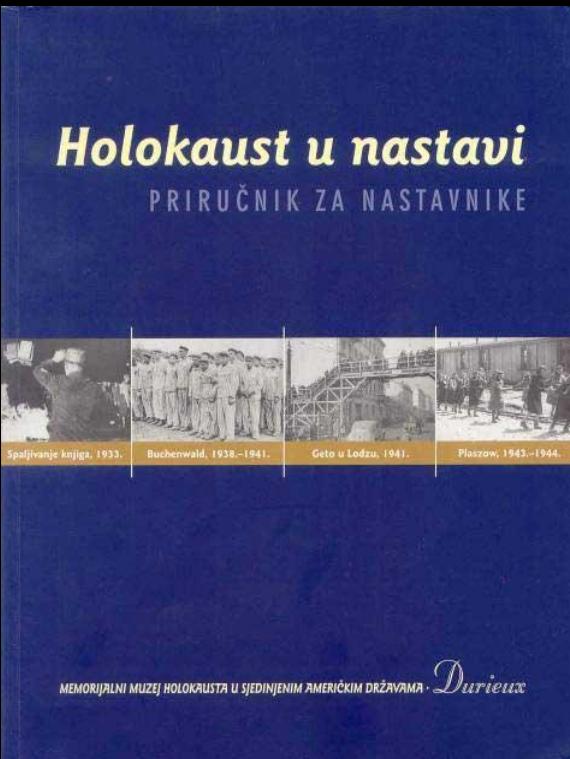
■ Srednje škole

- Povijest, 2. i 4. razred
- Vjeroučstvo, 1. i 2. razred
- Psihologija, 3. razred
- Sociologija, 3. razred
- Filozofija, 4. razred
- Likovna umjetnost, 4. razred
- Etika, 4. razred

Izborna nastava i izvannastavne aktivnosti

Dodatni nastavni materijali i projekti

- *Dan sjećanja na holokaust i sprečavanje zločina protiv čovječnosti, Zavod za školstvo, 2003.*

- CD ROM *“Dan sjećanja na holokaust i sprečavanje sjećanja protiv čovječnosti, Zavod za školstvo, 2004.*

- *Smjernice za poučavanje o holokaustu, Zavod za školstvo 2004.*

- *Holokaust u nastavi - priručnik za nastavnike, Muzej holokausta u Washingtonu, 2005.*

- *Smjernice za poučavanje o holokausti (ITF i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa) 2005.*

- *Smjernice za obilježavanje Dana sjećanja na holokaust i sprječavanja zločina protiv čovječnosti, Yad Vashem i OSCE/ODIHR, 2006.*

Poučavanje o antisemitizmu: zašto i kako?

Priručnik za nastavnike

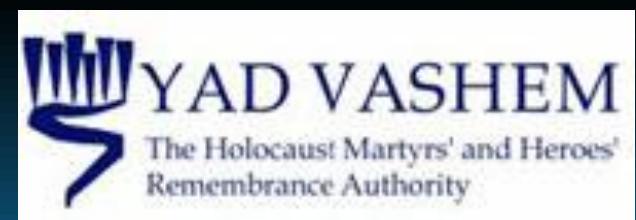
Smjernice za prevenciju antisemitizma

Yad Vashema i OSCE/ODIHR

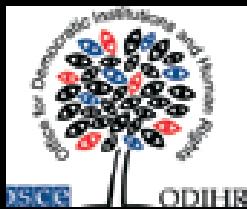
prevedene su na hrvatski jezik 2008.

i dostupne se na web stranici

www.mzos.hr

Nastavni materijali za prevenciju antisemitizma i ostalih oblika diskriminacije

OSCE/ODIHR

Anne Frank House, Amsterdam

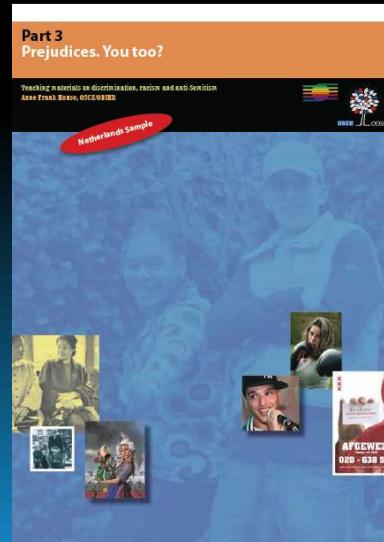
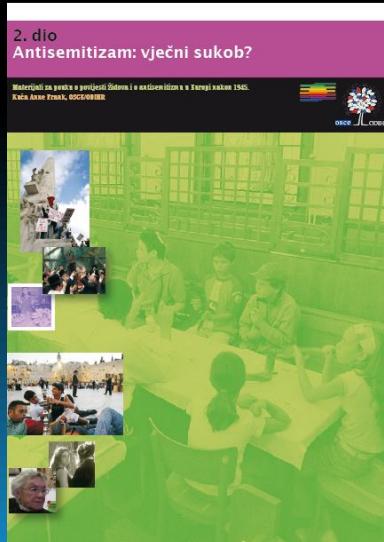
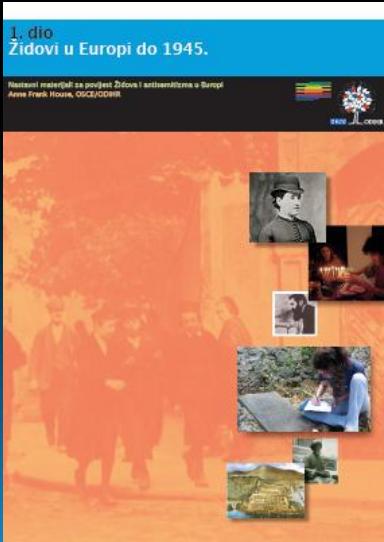
Agencija za odgoj i obrazovanje

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
u suradnji sa stručnjacima iz Njemačke, Danske, Poljske, Litve,
Ukrajine, Nizozemske, Slovačke, Rusije, Austrije i Švedske.

Struktura nastavnog materijala

- Tri teme-jedan nastavni paket:
 1. Povijest Židova u Europi i antisemitizma do 1945.;
 2. Antisemitizam u Europi danas;
 3. Predrasude, diskriminacija, rasizam i antisemitizam.
- Priručnik za nastavnike

Nastavni materijali za poučavanje o holokaustu na temelju video svjedočenja preživjelih u vlasništvu Zaklade Shoah

7 nastavnih jedinica koje su dostupne na:

<http://college.usc.edu/vhi/croatian/>

ili

www.mzos.hr i www.azoo.hr

1. Kolaboracija, konformizam, konfrontacija – Miroslav Šašić
2. Židovi u antifašističkoj borbi – Darko Benčić
3. Odgovornost – mr. sc. Maja Ferček
4. Deportacija stanovništva Nezavisne Države Hrvatske u ustaške koncentracijske logor – Đorđe Mihovilović
5. Stradanje žena i djece u logoru Jasenovac – dr. sc. Robert Skenderović
6. Sudbina Lee Deutsch – mr. sc. Goran Denis Tomašković
7. Sudbina zatočenika na hrvatskom teritoriju pod talijanskom okupacijom - mr. sc. Dunja Modrić Blivajs

Zbirka plakata o spašavateljima *Ljudske osobine koje nadvisuju granice*

Priče pravednika i priručnik za nastavnike
nalaze se na www.mzos.hr

Društvena odgovornost
Požrtvovnost
Domišljatost
Suradnja
Hrabrost
Suosjećanje
Poštenje
Moralno vodstvo

PRIČE PRAVEDNIKA
Zbirka plakata o spašavateljima:
**LJUDSKE OSOBINE
KOJE NADVISUJU GRANICE**

THE
JEWISH
FOUNDATION
for
the
righteous

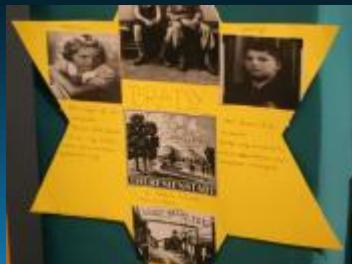
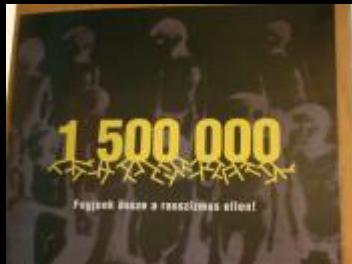
Projekt sadnje šafrana

■ Poster projekt

Yad Vashem i AZOO

1. Prijateljstvo za vrijeme Drugog svjetskog rata i holokausta
2. Jasenovac – priča Kamenog cvijeta
3. Nikad više
4. Ugledni zagrebački Židovi u razdoblju Drugog svjetskog rata
5. Vlasništvo Židova u Zagrebu
6. Patnje djece u koncentracijskim logorima NDH
7. Spašavanje židovske djece
8. Dva dječaka u holokaustu

Teaching History 141: The Holocaust edition

David Waters - Berlin and the Holocaust: a sense of place?

Ian Phillips - A question of attribution: working with ghetto photographs, images and imagery

Christopher Edwards and Siobhan O'Dowd The edge of knowing: investigating students' prior understandings of the Holocaust

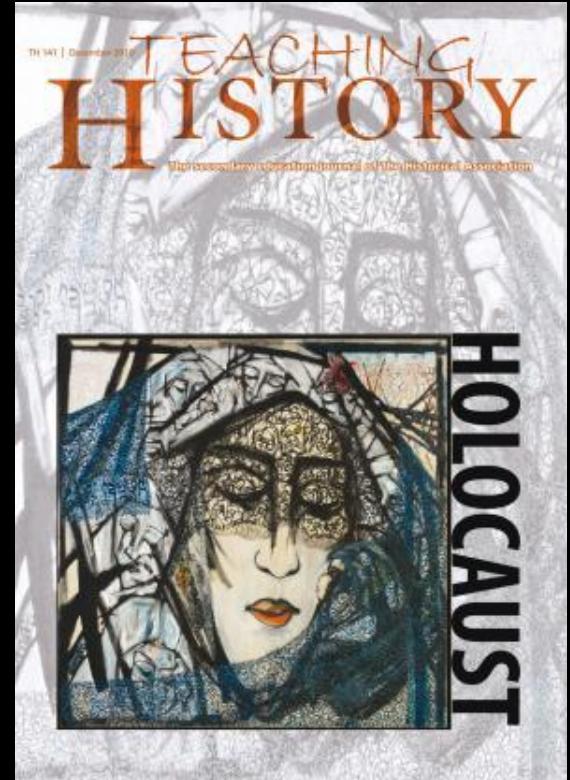
Peter Morgan - How can we deepen and broaden post-16 students' historical engagement with the Holocaust? Developing a rationale and methods for using film

Wolf Kaiser - Nazi perpetrators in Holocaust education

Kay Andrews - Finding a place for the victim: building a rationale for educational visits to Holocaust-related sites

Alice Pettigrew - Limited lessons from the Holocaust? Critically considering the 'anti-racist' and citizenship potential

Paul Salmons - Universal meaning or historical understanding? The Holocaust in history and history in the curriculum

Izobrazba učitelja i nastavnika

Stručni skupovi i seminari u Hrvatskoj

■ Međunarodna razina

Seminari u okviru Pestalozzi programa
Vijeća Europe, 2007. i 2009.

■ Državna razina

Stručni skupovi povodom 27. siječnja,
Dana sjećanja na holokaust
2004. - 2012.

AZOO, MZOS, SP Jaseovac, Yad Vashem,
Zaklada Shoah, Vijeće Europe,
Židovska zaklada za pravednike u NY,
Muzej holokausta u Washingtonu,
Muzej kuće Ana Frank iz Amsterdama.

● Regionalni seminari

Diseminacija nastavnih materijala

- Obrazovni centar u JUSP Jasenovac

Obrazovni program za učenike u trajanju od 4 školska sata
(posjet stalnoj postavi Muzeja, posjet Kamenom cvijetu i
radionice u Obrazovnom centru)

<http://www.jusp-jasenovac.hr>

Nevladine udruge i organizacije

- Festival židovskog filma Zagreb
Edukacijska jutra
- Edukacija o holokaustu u okviru djelatnosti Židovske općine Zagreb, Bet Izraela iz Zagreba i židovskih općina u Splitu, Rijeci, Osijeku, Čakovcu...

Seminari u inozemstvu

- Yad Vashem, Izrael

25 stipendija svake godine (2005. – 2011.)

- Seminari Vijeća Europe, Pestalozzi program

2-5 sudionika svake godine

(2006.-2011.)

- USHMM, JFR, Houston, Maine, SAD

2 do 5 stipendija svake godine (2005.-2011.)

